

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123390163
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:6123390163.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD., v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Tomášikova 28, 821 01 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 148,47 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 78,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 78,47 eur od 11.09.2022 do zaplatenia a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

III. Stranám náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Bardejov bola dňa 14.12.2023 Okresným súdom Banská Bystrica postúpená žaloba žalobcu proti žalovanému o zaplatenie 148,47 eur s príslušenstvom po tom, čo žalobca pre nemožnosť doručiť žalovanému vydaný platobný rozkaz v upomínacom konaní podal návrh na pokračovanie v konaní. V podanej žalobe žalobca žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 78,74 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 78,74 eur od 11.9.2022 do zaplatenia, zmluvnej pokuty v sume 70 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvu č. D.. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu s telefónnym číslom uvedenými v zmluve. Nezaplatením ceny za poskytnuté telekomunikačné služby, žalovaný porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k Zmluve/ zmluvám č. D. je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu/zmluvné pokuty spolu vo výške 70.00 eur. Žalobca pri uzavretí Dodatku/dodatkov k Zmluve/zmluvám odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie/zariadenia za kúpnu cenu uvedenú v dodatku/dodatkoch k zmluve/zmluvám s dohodnutou zmluvnou pokutou. Žalobca v dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia, ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia žalovanému poskytnutá. Žalobca taktiež zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Žalobca má za to, že vyššie uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zmluvnú pokutu v sume 70.00 eur si žalobca uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. D.. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s dodatkom k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 70.00 eur a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v

závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (XX.XX.XXXX) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným (XX.XX.XXXX). Žalovaný viazanosť nedodrжал po dobu 15 mesiacov.

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená dňa 17.4.2024 nevyjadril.

4. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

6. Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 148,47 eur, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 297 písm. b) CSP nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 3.6.2024.

7. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav: Žalobca uzavrel so žalovaným dňa XX.X.XXXX zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. D. (čl. 10-1 spisu) v znení dodatku k tejto zmluve zo dňa XX.X.XXXX (čl. 12-16 spisu), na základe ktorej žalobca aktivoval žalovanému požadované služby. Žalovaný sa v spomenutom dodatku zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov a počas tejto doby využívať bez prerušenia služby žalobcu a uhrádzať za nich poplatky. V prípade porušenia zmluvných povinností sa žalovaný zaviazal uhradiť zmluvnú pokutu v dodatku k zmluve vo výške 70 eur s tým, že jej výška sa bude postupne znižovať v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti.

8. Žalovanému boli za jednotlivé zúčtovacie obdobia žalobcom vystavené faktúry za poskytnuté služby, a to faktúra č. XXXXXXXXXXXX (čl. 17 spisu) so splatnosťou 7.4.2022 na sumu 45,47 eur a faktúra č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 8.5.2022 vo výške 33 eur, teda spolu žalobcom požadovaná suma 78,47 eur.

9. Pokusom o pokonávku z 1.8.2022 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie splatnej pohľadávky v celkovej výške 182,35 eur, pozostávajúcej z nevykonaných úhrad za poskytnuté služby vo výške 78,47 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 70 eur a trovami právneho zastúpenia vo výške 33,88 eur.

10. Výzvou zo dňa 13.7.2023 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie splatnej pohľadávky v celkovej sume 189,27 eur, pozostávajúcej z istiny vo výške 148,47 eur, úrokov z omeškania vo výške 6,92 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 33,88 eur najneskôr do 27.7.2023.

11. Uvedenú vec súd takto právne posúdil:

12. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

13. Podľa § 44 ods. 8 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

14. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

15. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

16. Podľa § 52 ods. 1 - 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa(ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

22. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

23. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

24. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

26. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o poskytovaní verejných služieb č. D. zo dňa XX.X.XXXX spolu s jej dodatkom zo dňa XX.X.XXXX, na základe ktorej žalobca dodal žalovanému služby a žalovaný sa zaviazal zaplatiť cenu za poskytnuté služby riadne a včas. Tieto zmluvy sú svojím obsahom zmluvami spotrebiteľskými, a to vzhľadom na povahu ich účastníkov, kde žalovaný je spotrebiteľom, ktorý zmluvu uzavrel na vopred pripravenom formulári spolu s predtlačnými zmluvnými podmienkami bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu za účelom uspokojenia svojich osobných potrieb (čo vyplýva i z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu) a žalobca je podnikateľom v oblasti poskytovania verejných telekomunikačných služieb. Predmetom zmlúv o poskytovaní verejných služieb s dodatkami k nim, ako aj v súlade so všeobecnými podmienkami bol záväzok žalovaného uhradiť všetky svoje finančné záväzky za poskytnuté elektronické služby žalobcom. Žalobca si v období od uzatvorenia zmluvy svoje záväzky riadne plnil. Naopak žalovaný neodporoval tvrdeniam žalobcu, že všetky povinnosti vyplývajúce mu z predmetných zmlúv platiť za dodané služby nesplnil, pretože využíval telekomunikačné služby žalobcu, na základe čoho mu žalobca vystavil faktúru č. XXXXXXXXXXXX (čl. 17 spisu) so splatnosťou 7.4.2022 na sumu 45,47 eur a faktúru č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 8.5.2022 vo výške 33 eur, teda spolu 78,47 eur. Voči poplatkom za poskytnuté služby ako vyplývajú z vystavených a vyššie uvedených faktúr súd nemal žiadne výhrady, preto žalobe v časti zaplatenia ceny za dodané služby vo výške 78,47 eur vyhovel, keďže žalovaný ako účastník bol povinný za poskytnuté služby zaplatiť podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách a zároveň žalobu nerozporoval a ani sa k nej nevyjadril.

27. Vo vzťahu k takto priznanej časti žalovanej sumy 78,47 eur, ktorú súd posúdil ako oprávnenú, súd priznal žalobcovi aj právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne od 11.9.2022, keďže bol s ohľadom na výšku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky v čase vzniku nároku na úroky z omeškania (0,00%) vyúčtovaný v intenciiach objektívne platného práva (§ 3 ods. 1 nariadenia vlády v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca voči žalovanému realizoval pokus o pokonávku, v ktorom určil aj lehotu na splnenie omeškaného dlhu do 10.9.2022, preto bolo dôvodné priznať úrok z omeškania od nasledujúceho dňa po skončení žalobcom poskytnutej lehoty na úhradu dlhu, t.j. od 11.9.2022.

28. Podľa ustanovenia § 544 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak si strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

29. Podľa ustanovenia § 545 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

30. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

31. Po oboznámení sa so spisovým materiálom však súd žalobu zamietol v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 70 eur.

32. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

33. V danom prípade je nesporné ako to už bol súd uviedol, a to vzhľadom na povahu strán zmlúv, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v dodatku, a to konkrétne v zmysle bodu 2.2 písm. b) tohto dodatku. Strany sa dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť zmluvnú pokutu, v prípade porušenia povinnosti, ak počas doby viazanosti poruší povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom, po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby, poruší povinnosť nedoručiť podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy, alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti. Žalobca si nárok na zmluvnú pokutu uplatnil z dôvodu, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti, t.j. riadne a včas neuhradil žalobcom vyúčtovanú cenu poskytnutých služieb.

34. Je potrebné poukázať na to, že samotná zmluvná pokuta bola dohodnutá v predtlačenej zmluve, (vo formulári) v dodatku ktorý nebol, tak ako zmluva individuálne dojednaný. Žalovaný nemal možnosť odmietnuť ju. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť zmluvy nebola dojednaná individuálne a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nič na tom nemení fakt, že táto zmluvná pokuta bola dohodnutá ako regresívna. Zohľadňuje len čas plynutia doby viazanosti, nie iné skutočnosti a okolnosti. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, dodatku je neplatná, keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu. Keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Je to v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa. Je potrebné poukázať na to, že je právom žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia bola povinnosť žalovaného riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby, ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou. V zmluvnom vzťahu s predchodcom žalobcom po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovaného zmluvnou pokutou za ukončenie zmluvy nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa prerušenia poskytovania služieb v dôsledku nezaplatenia sumy za poskytnuté služby. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje.

Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Väzanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale a je ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej služby. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad ukončenia zmluvy priamo odporuje ustanoveniam zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

35. Podľa ustanovenia § 44 ods. 6 druhá veta zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času v rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy alebo jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Dojednaná zmluvná pokuta v danom prípade je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednania zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

36. Ohľadne regresívnej zmluvnej pokuty a jej nedôvodnosti na podporu svojej argumentácie súd odkazuje na rozhodnutia všeobecných súdov, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co/89/2019, sp. zn. 22Co/41/2017 zo dňa 22.03.2018, sp. zn. 25Co/92/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24.08.2017, sp.zn. 10CoCsp/3/2020, ako aj na rozhodnutie 9Co/130/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 z 07.02.2018.

37. Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

38. Zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

39. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 70 eur.

40. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

43. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. V súvislosti s požiadavkou žalovanej na nepriznanie náhrady trov konania protistrane aj pre dôvody hodné osobitného zreteľa súd poznamenáva, že ustanovenie § 257 CSP (predtým § 150 ods. I O.s.p.) predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

44. Súd sa zaoberal možnou aplikáciou ustanovenia § 257 CSP s tým, že žalobca by vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu (priznaných 78,47 eur, zamietnutých 70 Eur (procesný úspech žalovaného), teda pomer 53/47), mohol mať teoreticky nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6 % (koniec koncov ide o obdobný úspech strán sporu, teda možný postup podľa § 255 ods. 2 CSP)), avšak bez ohľadu na to súd má za to, že prejednávany prípad vykazuje existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko v danej spotrebiteľskej veci boli voči spotrebiteľovi uplatnené nároky na plnenia v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka), resp. na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky (degresívna zmluvná pokuta), čo predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý je dôvodné náhradu trov konania nepriznať. V súvislosti s týmto názorom súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť všeobecných (odvolacích) súdov v obdobných veciach, keď súdy konštatovali neprijateľnosť zmluvnej pokuty v zmluvách, či dodatkoch k zmluvám o pripojení, a to aj vo vzťahu k degresívnej zmluvnej pokute (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/103/2015, sp. zn. 21Co/99/2015, sp. zn. 7Co/36/2015, sp. zn. 6Co/105/2019 zo dňa 14.11.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 a ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/89/2019, sp. zn. 22Co/41/2017 zo dňa 22.03.2018, sp. zn. 25Co/92/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24.08.2017, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/3/2020, 9Co/130/2019, vid' tiež vo vzťahu k trovám konania právoplatné rozsudky Okresného súdu Bardejov v obdobných veciach sp. zn. 6Csp/37/2022, sp. zn. 6Csp/66/2022).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.